

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

- Όλοι οι άνθρωποι που ζουν σε κράτη με δημοκρατικό πολίτευμα έχουν:
  - Δικαιώματα
  - Υποχρεώσεις
- Δικαίωμα είναι η ελευθερία να ικανοποιούμε τις ανάγκες μας.
- Υποχρέωση είναι η υπακοή σε ότι επιβάλλει ο νόμος, η δέσμευση που προκύπτει από κοινωνικές ή επαγγελματικές σχέσεις και τέλος η αίσθηση της οφειλής ή της ανταπόδοσης σε κάποιον που πρόσφερε κάτι.

Τα δικαιώματα του πολίτη διακρίνονται σε:

- Ατομικά

είναι αυτά που εξασφαλίζουν την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας κάθε ατόμου.

- Κοινωνικά

είναι οι παροχές που είναι υποχρεωμένη η πολιτεία να εξασφαλίζει στους πολίτες, έτσι ώστε όλοι να απολαμβάνουν τα στοιχειώδη αγαθά.

- Πολιτικά

είναι αυτά που εξασφαλίζουν τη συμμετοχή του πολίτη στην άσκηση της κρατικής εξουσίας.

- Πνευματικά

είναι αυτά που αφορούν την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Αναλυτικά:

○ Ατομικά

(υπαγορεύονται από το Σύνταγμα και τα έχουν όλοι οι άνθρωποι που κατοικούν στην χώρα)

- Η προσωπική ελευθερία
- Η προσωπική ασφάλεια
- Το άσυλο κατοικίας
- Η ισότητα
- Η θρησκευτική ελευθερία
- Η ατομική ιδιοκτησία
- Η ελευθερία του τύπου

○ Κοινωνικά

(υπαγορεύονται από το Σύνταγμα και τα έχουν όλοι οι άνθρωποι που κατοικούν στην χώρα)

- Δικαίωμα για εκπαίδευση
- Δικαίωμα για εργασία
- Προστασία της μητρότητας,
- Προστασία της υγείας,
- Προστασία του περιβάλλοντος
- Δικαίωμα για κοινωνική ασφάλιση,
- Δικαίωμα για κατοικία

○ Πολιτικά

(υπαγορεύονται από το Σύνταγμα και τα έχουν μόνο οι ενήλικες πολίτες που έχουν την ιθαγένεια της χώρας που κατοικούν)

- Να εκλέγει τους αντιπροσώπους του (βουλή, δήμο, ευρωβουλή, νομαρχία)
- Να εκλέγεται σε αυτά τα όργανα
- Να ιδρύει και να συμμετέχει σε πολιτικά κόμματα
- Να διορίζεται σε δημόσιες υπηρεσίες
- Να είναι ένορκος στα δικαστήρια

○ Πνευματικά

(δεν υπαγορεύονται από το Σύνταγμα αλλά από τους νόμους και τα έχουν όλοι οι πολίτες που κατοικούν στη χώρα)

- Αυτό σημαίνει ότι κάθε έργο (πίνακας ζωγραφικής, λογοτεχνικό έργο, μουσικό κομμάτι ή έργο τέχνης γενικά) ανήκει σε αυτόν που το δημιούργησε και κανείς άλλος δεν μπορεί να το παρουσιάσει ως δικό του.

Οι κυριότερες υποχρεώσεις των πολιτών είναι:

- ο **σεβασμός** προς το κοινωνικό σύνολο που εκφράζεται με την προσπάθεια κάθε πολίτη να προστατεύει το περιβάλλον, να σέβεται την ιδιοκτησία των συμπολιτών του και του κράτους και να προσφέρει ό,τι μπορεί για το συμφέρον του συνόλου.
- η **τήρηση** του Συντάγματος και των νόμων, δηλαδή η αποφυγή οποιασδήποτε ενέργειας η οποία είναι αντίθετη με αυτά που ορίζουν το Σύνταγμα και οι Νόμοι.
- η **υπεράσπιση** της δημοκρατίας, δηλαδή η υποχρέωση του κάθε πολίτη να εμποδίσει όποιον προσπαθήσει να αλλάξει το δημοκρατικό πολίτευμα της χώρας.